

ANIVERSARIS

La celebració del mil·lenari de Montserrat

Òscar Bardají

L'any 2025 commemorarem el mil·lenari de la fundació del monestir de Montserrat per part d'Oliba, abat de Ripoll i de Cuixà i bisbe de Vic.

Un grup de monjos de Ripoll, enviats pel seu abat, van construir un cenobi benedictí al costat d'una petita ermita dedicada a la Mare de Déu, que la història diu que ja existia a la muntanya vers l'any 880. Que el fundador fos l'abat i bisbe Oliba, un dels promotors més importants de la pau que hi va haver durant l'Edat Mitjana, ha marcat profundament el monestir de Montserrat al llarg de la seva història. Durant mil anys, Montserrat ha volgut ser un indret d'acollida i de trobada, un indret d'escolta, de comprensió i de pau. Així, l'empremta del seu fundador potenciava el carisma que els monjos benedictins han intentat viure des de ben al començament de l'Edat Mitjana, al segle VI. No en va, el seu lema ha estat sempre senzill però profund: Pax! (Pau!).

Al llarg de centenars de generacions de monjos, el monestir de Montserrat ha treballat amb l'arada, signe de construcció social i de progrés; amb el llibre, signe de cultura i de pensament; i amb la creu, signe de fe i d'espiritualitat. I ho ha fet amb la voluntat d'estar arrelat a la terra que l'ha vist néixer, però a la vegada obert al món. Arrelats a la terra i oberts al món, testimonis de fe i acollidors de tothom, agraïts pel passat i caminant cap al futur. Aquest és l'esperit amb què el monestir de Montserrat es disposa a celebrar el seu primer mil·lenari.

La celebració del Mil·lenari de la fundació del monestir de Montserrat s'iniciarà el diumenge 8 de setembre del 2024, solemnitat del Naixement de la Mare de Déu, titular de la basílica i patrona del monestir. La clausura serà el dilluns 8 de desembre del 2025. Al llarg d'aquests quinze mesos de celebració del Mil·lenari, hi haurà algunes dates que prendran una especial rellevància. D'una banda, la festivitat de la Mare de Déu de Montserrat, el diumenge 27 d'abril de 2025. I, d'una altra, les festes pròpiament monàstiques: el divendres 21 de març de 2025, festivitat del Trànsit de sant Benet; el divendres 11 de juliol de 2025, solemnitat de sant Benet; i el dijous 30 d'octubre de 2025, aniversari de la mort de l'abat Oliba.

Els 10 objectius de la celebració del Mil·lenari del monestir de Montserrat són:

1. Donar a conèixer la vida monàstica al segle XXI. El Mil·lenari ha de servir per donar a conèixer al món actual què és la vida monàstica i el sentit ple que continua tenint en el segle XXI. Amb el Mil·lenari se'ns ofereix una magnífica oportunitat per mostrar allò que des de fa mil anys s'està fent a Montserrat: intentar ser bons testimonis de Crist i del seu Evangeli a través de la Regla de Sant Benet. Especialment, aquest missatge ha d'anar dirigit a les noves generacions de joves.
2. Donar un testimoniatge de fe i de vida cristiana. Per als milers de persones que des de la fe pugen cada any a Montserrat o l'esguarden de lluny estant, el Mil·lenari ha de servir per continuar mostrant que la fe i el seguiment de Crist són una opció que dona sentit a la vida.
3. Promoure l'ecumenisme i el diàleg interreligiós. L'ecumenisme té tradició a Montserrat. No endebades, els monjos benedictins, sorgits al segle VI, provenen d'una època en què no s'havia produït encara cap de les grans divisions del cristianisme. El Mil·lenari ha de servir per potenciar aquesta tradició de treball ecumènic. El diàleg amb altres confessions religioses per arribar a un millor coneixement i a una més bona comprensió mútua ha de tenir també la seva presència durant el 2025.
4. Postular Montserrat com a lloc de diàleg entre creients i no creients. Més enllà de les creences religioses, Montserrat pretén ser un lloc d'acollida i de pau. El Mil·lenari vol donar a conèixer encara més aquesta dimensió d'«atri dels gentils», de lloc de trobada entre creients i no creients. Una casa de tots que, des de la seva identitat cristiana i monàstica, rebí tots aquells que s'hi vulguin apropar. Montserrat vol que el Mil·lenari sigui també una proposta de diàleg que prevalgui sempre per damunt dels integristes i els fonamentalismes.
5. Posar en relleu la importància de la cultura. La cultura ha de ser un dels altres pilars bàsics del Mil·lenari. Els monestirs han desenvolupat al llarg de la història un paper molt important pel que fa al cultiu de la vida cultural i intel·lectual. I Montserrat no ha estat aliè a aquesta missió. En aquesta celebració es vol donar a conèixer la tasca cultural que s'ha realitzat a Montserrat al llarg dels darrers mil anys. Però també es vol posar de relleu que la cultura i totes les seves manifestacions, com l'art i la música, són formes d'encontre i de diàleg amb la societat contemporània. Amb l'interès per la cultura també es vol posar de relleu la importància que l'humanisme cristià ha tingut en el nostre món i que continua essent una proposta plenament vàlida per al segle XXI.
6. Promoció del medi ambient. La cura de la natura i del medi ambient ha de ser un prioritat. El Mil·lenari ens ha d'ajudar a treballar per aquesta casa comuna que és el nostre món. S'ha d'avançar vers un Montserrat encara més sostenible mediambientalment, que ajudi a

Monestir de Montserrat

- sensibilitzar la nostra societat de la importància del respecte per la natura i el medi.
7. Transmetre una paraula d'esperança al nostre món. El monestir de Montserrat voldria que el Mil·lenari servís per transmetre una paraula d'esperança a la nostra societat. Una paraula dirigida a creients i no creients. Una paraula vers els catalans, pobladors d'una terra que ha vist néixer i créixer el monestir. Però també una paraula oberta a tot el món. En aquest sentit, la dimensió de santuari de Montserrat, amb els seus milions de pelegrins i de visitants anuals, sintonitza harmònicament amb aquesta voluntat d'universalitat. A més, cal potenciar també l'ús dels mitjans de comunicació i de les noves xarxes de comunicació, que permeten arribar a tots els extrems del nostre món.
  8. Promoure la solidaritat amb els més desafavorits. Ha de ser un Mil·lenari dirigit a tothom, però que ha de tenir especialment presents els més necessitats de la nostra societat i del nostre món. No es pot plantejar cap tipus de commemoració sense tenir en compte la solidaritat vers tots aquells que necessiten ajut de qualsevol mena.
  9. Prendre el Mil·lenari com un nou punt de partida. La celebració del Mil·lenari l'any 2025 no ha de ser un punt d'arribada sinó un punt de partida. En aquest sentit, assentats en la vocació monàstica i cristiana de la comunitat de monjos, el Mil·lenari ha de representar una obertura vers el futur.

10. Promoure la participació de tota la societat. Finalment, el Mil·lenari no ha de ser només una festa del monestir, sinó una celebració de tota la societat. Ha de ser un Mil·lenari de tots i per a tots. S'ha de fer una gran crida convidant que tothom hi participi i se'l senti seu. Tothom ha de poder aportar les seves idees iniciatives que facin d'aquesta celebració un esdeveniment que il·lusioni i ens faci continuar caminant junts.

Amb aquests objectius s'està confeccionant una agenda d'activitats que s'aniran celebrant durant els quinze mesos de celebració del Mil·lenari, un esdeveniment que està obert a tothom. Montserrat s'ha de convertir, especialment durant aquests mesos, en la Plaça Major de Catalunya.

---

¹ Periodista.